

**ලාංකේය සමාජ සංහිතියාව උදෙසා ආගමික බහුවිධතාව
පිළිගැනීමේ වැදගත්කම
ජ්. එස්. වරිත් ප්‍රියදරුණ¹**

හැඳින්වීම

ආගම පොදු පුද්ගල සාධකයක් වශයෙන් ලාංකේය බහු ආගමික සමාජ සන්දර්භය තුළ විවිධත්වයෙන් යුතුව පවතිනු දැකිය හැකි ය. බොඳේ ආගම එකිනෙකින් වශයෙන් මූලික කොටගත් සිංහල බොඳේ ජන සමාජයන්, හින්දු ආගමික විශ්වාසයන් මූලික කොට ගත් දෙමළ ජන සමාජයන්, මුස්ලිම් ජනතාවගේ ආගමික ලබාධිය වශයෙන් ඉස්ලාමි ආගමන් පවතිනු දැකිය හැකි ය. ක්‍රිස්තියානි ආගම සිංහල හා දෙමළ ජන වර්ගයන්ගේ සුංයෝගයක් තුළින් බොඳේ හින්දු ආගම් වලින් ව්‍යුත්තව වෙනම ම ආගමක් වශයෙන් ව්‍යාප්තව ඇත. මේ ආකාරයට ආගමික විවිධත්වයන්ගෙන් යුත් ලාංකේය සමාජ සන්දර්භයෙහි ආගමික මුහුණුවර හඳුනාගත හැකි ය. මෙලෙස ලාංකේය සමාජ සන්දර්භයෙහි ආගමික මුහුණුවර බහු ආගමික පසුබිමක් නියෝජනය කරන අතර මෙහි දී එම ආගම් තුළ අන්තර්ගත වන ආගමික ඉගැන්වීම් සහ දරුණුයන් මූලික කොට ගෙන එක් ආගමක් කවත් ආගමිකින් වෙනස්වන ආකාරය (Religious Diversity) හඳුනාගත හැකි ය. මෙලෙස සමාජ කොටස් වශයෙන් ආගම ඇදහිමත්, ආගමික දාෂ්ධීකෝණයන්හි විවිධත්වයෙන් යුත් ආගම් කිහිපයක් එක් සමාජයක ස්ථාපිතව වෙන් වශයෙන් ඇදහිමේ දී ප්‍රායෝගික වශයෙන් ආගමික සට්ටනයන් (Religious conflicts) ඇතිවීමේ ප්‍රවනතාවක් පවති යි.

පර්යේෂණ අරමුණ සහ ක්‍රමවේදය

මෙම සමාජ පසුබිම තුළ ලංකාවේ ආගමික වශයෙන් පවත්නා ගැටුළ කවරේ ද? යන්න අධ්‍යයනය කිරීමත්, බහු ආගමික සමාජයක් තුළ ආගමික බහුවිධතාවය පිළිගැනීමෙහි වැදගත්කම කවරේ ද? එතුළින් සමාජයේ ආගමික ගැටුම් තීරාකරණය කරගැනීමට ලැබෙන පිටිවහල කෙබඳ ද? සහ එයට අදාළ ප්‍රායෝගික පසුබිමට අවශ්‍යවන්නා වූ ක්‍රමවේදයන් කවරේ ද? යන්නත් අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයෙහි මූලික අරමුණ වේ. මෙම පර්යේෂණයට අදාළ ව දත්ත එක්සස් කිරීම ද්විතීය මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනයන් තුළින් හා සාමාජික තොරතුරු ආගුර කරගනිමින් ගුණාත්මක ක්‍රමවේදය ඕස්සේ සිදුකරන ලදී.

¹ සමය අධ්‍යයන හා තුළනාත්මක දරුණ අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා බොඳේ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය, priyadarshana20@gmail.com

සාකච්ඡාව සහ දත්ත විශ්ලේෂණය

බහු ආගමික සමාජ සන්දර්භයක් තුළ ආගමික සහේවනය (Co-existence) හෙවත් සමාජ සංහිතියාව (Harmony) නම් වූ වින්තන විදිය ප්‍රායෝගික තලය තුළ ඉතා වැදගත් වන සාධකයකි. බොද්ධ දාර්ශනික වින්තාවන්ගේ මූලික පදනම තුළින් ස්ථාපිතව ඇති ලාංකේස සිංහල බොද්ධ ජන සමාජය ප්‍රධාන ජන වර්ගය ලෙසත් ඔවුන් අදහන ආගම ප්‍රධාන ආගම ලෙසත් ලාංකේස සමාජය තුළ ස්ථාපනය වී ඇත. හින්දු, ක්‍රිස්තියානි සහ ඉස්ලාම් යන දේවවරු ආගමික පදනම් දෙවන ආගමික ස්තරය ලෙසත් ලාංකේස ජන සමාජයෙහි ස්ථාපිතව ඇත. මෙවැනි පසුබිමක් තුළ බහු ආගමික විශ්වාසයන්ට හා ඇදහිලිවලට ආගමික ස්වච්ඡන්දතාවයකින් යුතුව ස්ථාපනය විමෙහි ලා බොද්ධ ආගමික සමාජය තුළ පවතින ආගමික සහනයිලිත්වය ප්‍රධාන වී ඇත. එවන් පසුබිමක් තුළ ගොඩනැගෙන අනෙකුත් බොද්ධ නොවන ආගම් ද ආගමික බහුවිධතාවයට (Religious Pluralism) ගෙවී කිරීම තුළින් හා අන්‍යන්ගේ ආගමික අයිතින්ට බලපෑමක් නොවන ආකාරයට තම ආගමික කටයුතු පවත්වාගෙන යාම තුළින් ආගමික සංහිතියාව අපේක්ෂා කළ හැකි ය.

වර්තමාන ලාංකේස සමාජයෙහි ආගමික පසුබිම පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීමේ ද ආගමික ගැටුම් ඇතිවේමේ තුතන ප්‍රවත්තතාවයක් දක්නට ඇත. බහු ආගමික සිරින් විරින් හා ඇදහිලි විශ්වාසවලින් යුත් ආගමික සමාජයක් පැවතිම රටක ආගමික වශයෙන් විවිධ වූ ජන සමාජයක සංහිතියාව සහ සමාජය පසුබිමෙහි තිරවුල් බව ආරක්ෂා කිරීමට වැදගත් වන්නා වූ සාධකයකි. එක් ආගමක් පමණක් අදහන අනෙකුත් ආගම් ඇදහිම සහ විශ්වාස කිරීම නෙතික වශයෙන් සීමා කොට පවතින අරාබි මූස්ලිම් ඉස්ලාමිය රාජ්‍යයන්හි ආගමික පසුබිම පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීමේ ද, එම සමාජවල ආගමික මූහුණුවරකින් යුත් දරුණු තුස්තවයි සංවිධාන (Religious Terrorism) බිජිවීම දක්වා බහුවිධ ආගමික පරිසරයක් නොපැවතිමේ සහ පිළිනොගැනීමේ ගැටුපුව ව්‍යාප්තව ඇත. බහු ආගමික පරිසරයකට ඉඩ ප්‍රස්ථාව පවතින මැලේසියාව සිංගල්පුරුව වැනි රටවල් තුළ පවා පවතින ආගමික සම්ප්‍රදායන්ට පරිබාහිරව සමාජ උන්නතියට ඉවහල්වන්නා වූ තුතන ආගමික ප්‍රවත්තතාවයන්ට ඉඩකඩික් පැවතිමේ නිදහස් පසුබිම සකසා ඇත. එ තුළින් සාමාජිය වශයෙන් සහ වින්තනමය වශයෙන් වෙනස්වන පරිණාමය වන සමාජයන් තුළ අගමෙහි ද කාලීන හාටිනයන්ට අවශ්‍ය පසුබිම ගොඩනැගීමට ඉඩප්‍රස්ථාව සැකසී තිබීම සහ බහු ආගමිකභාවය පිළිගැනීම තුළින් සමාජය තුළ හට ගන්නා ආගමික පිඩිත තත්ත්වයන් මගහරවා සාමාජිය සහේවනයට අවැසි පසුබිම ගොඩනා ඇති බව දැකිය හැකි ය. මෙය බහු ආගමික සමාජයක් තුළ දැකිය හැකි වැදගත් ලක්ෂණයකි.

ආගමික අන්තවාදය (Religious Fundamentalism) නම් වූ ආගමෙහි පරිභානියට හෙවත් ආගමික උපයෝගිකාවයන්ගෙන් බැහැර වූ ක්‍රියාවලින් ආගම විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම පොදුවේ ලෝකයටත් ලාංකේස සමාජයටත් බලපා තිබෙන ගැටුපුවකි. ආගමික අනුගාමිකයින්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩිකොට ගැනීමේ තරගකාරීන්වය

ආගමික අන්තවාදයෙහි මූලික අරමුණ වේ. මෙම පසුබෑමෙහි අවසානය ආගමික තුෂ්තවාදය වශයෙන් හඳුනාගත හැකි ය. ආගමික ඇදහිමෙන් ඔබට ගොස් අසීමාන්තිකව ඒ ඒ ආගමික පද්ධතින් සමාජය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ආගම් විසින් උත්සාහ දැරීම තුළින් ලාංකේස් ජන සමාජයට මෙන් ම එහි එත්තිහාසික සාධක මූල්‍යකාටයන් සංය්කාශික උරුමයන්ට සිදුවන්නා වූ හානිය (Cultural Deprivation) මෙහි එක් අයහපත් ප්‍රථිපලයකි. බහු ආගමිකභාවය පිළිගැනීම තුළින් ලාංකේස් සමාජයෙහි මූල්‍යැලැගගෙන පවත්නා සාම්ප්‍රධායික ආගම වන බුදු දහමේ සමාජ තත්ත්වයට හා ස්ථාවරත්වයට හානි නොවන ලෙසන් පවතින සියලු ආගම් අන්තවාදය (Extremism), තුෂ්තවාදය (Terrorism) වැනි ආගමික නො වූ තත්ත්වයන් ආගම තුළින් බැහැර කිරීමෙන් ආගමික බහුවිධතාවය පිළිගැනීමට අවැසිවන්නා වූ සමාජ පසුබෑම ගොඩනගා ගැන්මට හැකි වනු ඇත.

ආගමික ගැටුලකාරී තත්ත්වයන් පවතින සමාජයක් තුළ ආගමික බහුවිධතාවය තේරුම් ගැනීම වැදගත්වන්නා වූ සාධකයකි. පුද්ගලයාගේ මානව අධිතියක් ලෙස තමන් අදහන ආගම තුළ ජ්‍වලන් විමට ඔහුට සඳාවාරාත්මක අධිතියක් ඇත. එම අධිතිය බුක්තිවිදින පුද්ගලයා තම හක්තිය පෙරවු කොට ගෙන තම ආගම අදහන්නාක් සේම, අන් අය ද ඒ ඒ පුද්ගලයන්ගේ ආගම පිළිබඳව හක්තිමත් වන බවත්, ඔවුනට ද තමන්ගේ ආගමික අධිතින් ආරක්ෂා කරගැනීමට මෙන් ම එම අධිතින් ආරක්ෂා වන පරිදි තමන් අදහන ආගම හා සම්බන්ධ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම ආගමික බහුවිධතාවය පිළිගැනීම යන්නෙන් අදහස් කරයි. ඒ අනුව ආගමික බහුවිධතාවය පිළිබඳ ව ඉගැන්වීම හා ඇගයීම් කරන, සාකච්ඡාවන සමාජයක් තුළින් ආගමික සංඝිදියාව ඇතිකර ගැනීමටත් රටක සාමාජිය වශයෙන් පැවතිය යුතු සාමය හා සහත්වනය ආරක්ෂා කරගැනීමටත් ප්‍රධාන ලෙස ම බලපාන බව පිළිගත් සමාජ සාධකයකි.

නිගමනය

ආගමික බහුවිධතාවයෙහි වැදගත්කම පිළිගැනීමෙන් තොර සමාජයන් තුළ, බහුවිධතාවයන්ට ගරු කරන ආගමික පද්ධතින් යටපත් කොට අන්තවාදී ආගමික සංස්ථාවන්ගේ නැගීමක් පැවතිම ලොකයේ දක්නට ඇති ප්‍රවනතාවයකි. මෙවැනි පසුබෑමක් තුළ පොදුවේ සමස්ත සමාජ සන්දර්භයටම පිළිගත හැකි ආගමික බහුවිධතාවයට ගරු කිරීම වැනි සංක්ල්පයන් පිළිගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් එක් ආගමක් හෝ සංය්කාතියක් යටපත් කොට බිඳ දමා තවත් සංය්කාතියක් ආගමක් නැගීසිටීම වෙනුවට ආගමික උපයෝගිතාවයන් තේරුම් ගනීමින් ඒ තුළ පිටත් විම ප්‍රායෝගික වශයෙන් වැදගත් වන්නා වූ සාධකයකි.

ලාංකේස් ආගමික සන්දර්භයෙහි තරගකාරීන්වයක් ගොඩනැගී එය අන්තවාදයක් දක්වා වර්ධනය විමෙහි පසුබෑම තුළ පුද්ගලයා ආගමෙහි උපයෝගිතාවය හා එහි හරය වටහා නොගැනීමේ ගැටුව ව හඳුනාගත හැකි ය. ආගමික සන්දර්භයක් තුළ පවත්නා දැරූගතික විවරණයන්හි වැදගත්කම සහ සඳාවාරාත්මක පසුබෑම ප්‍රධාන වේ. පුද්ගල ආධ්‍යාත්මය මූලික කොටගෙන

ගොඩනැගෙන ආගම නම් වූ සාධකය පුද්ගලයාගේ සඳාවාරාත්මක තලයෙහි සංවර්ධනය කුළින් පුද්ගලයා ආධ්‍යාත්මික තත්ත්වයක් දක්වා රැගෙන යන්නා වූ මග පෙන්වීමක් සිදු කිරීම ආගමෙහි මූලික කාර්යභාරය වේ. එවැනි පසුබීමක් කුළ ආගමෙහි කාර්යභාරයන් අමතක කොට ආගම නම් වූ සාධකය පුද්ගලයාගේ ලෝකික තලයෙහි පරිභාතිය කර මෙහෙයවන්නාක් නම්, ඒ කුළ ආගමෙහි ප්‍රයෝග්‍රාමතාවය (Religious Pragmatism) අවබෝධකාට නොගැනීමේ ගැටුව ව පවතන බව පැහැදිලි ය. පුද්ගලයාගේ ප්‍රායෝගික අවශ්‍යතාවයන් සපුරුමින් ආධ්‍යාත්මික පසුබීමක් කර පුද්ගලයා මෙහෙයවීමේ සමාජ කාර්යභාරය විවිධ ආගම් කුළින් විවිධාකාරව අඩු වැඩි වශයෙන් අවබෝධ කොටගෙන දේශනා කරන බව පොදුවේ දැකිය හැකි ය. මෙවන් පසුබීමක් කුළ ලාංකේය සමාජයෙහි ආගමික සංහිතියාව ගොඩනැගීමෙහි ලා ආගමික බහුවිධතාවය පිළිගැනීමත් ඒ සඳහා අධ්‍යාපන කුම්වේදයන් හරහා මෙම පසුබීම පිළිබඳව න්‍යායාත්මක දැනුමක් ලබා දීම කුළින් සහ එම දැනුම ප්‍රායෝගික තලයෙහි ත්‍රියාත්මක කිරීම කුළින් ආගමික බහුවිධ තාවයට ගරුකරන සමාජයන් ගොඩනගා ගැනීමට හැකි වන බවත් එය ප්‍රායෝගික අවශ්‍යතාවය ලෙස වැදගත් වන බවත් මේ කුළින් තිගමනය කළ හැකි ය.

ප්‍රමුණ පද: ආගම, ආගමික ගැටුම්, බහුවිධතාවය පිළිගැනීම, සංහිතියාව.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

රාජපක්ෂ, පු. (2010). ආගමික ත්‍රියාත්මක තාවය. කොළඹ 10: සමයවර්ධන මුද්‍රණ ශිල්පයෝ.

Srivastava, R. (1996)' Comparative Religion' NewDelhi: Manshiram Manoharlalpublishers.

වලිර හිමි, ක., (2008), "සාමය හා සමගිය සඳහා ආගමික වින්තන." සමය අධ්‍යයන ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය. කොළඹ 10: සමයවර්ධන මුද්‍රණ ශිල්පයෝ, පි. 15-18. ක්‍රමාර, එන්. වි., හේමන්ත්, පි. එ. (2011-2012). "ආගම පිළිබඳ සමාජ හා මානව විද්‍යාත්මක පර්යාලෝක." සම්හාජ 18 වැනි කළාපය. 2600 ප්‍රි සම්බුද්ධත්ව ජයන්ති සමරු කළාපය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපන ගාබාවේ ප්‍රකාශනයකි. පි. 225-242.

Padmasiri ther, R. (2015)' Need for Addressing Conflicting Religious Teaching Instead of Surface Dialogues for a Long-lasting Religious Harmony", *Religious Tolerance and Harmony* (International conference Research Journal), Buddhist and Pali University of Sri Lanka. Pp. 23-36.